

Autosportklas Deltion: excellent vakmanschap op school

Een mbo-school met een eigen rallyteam: in Zwolle functioneert het al jaren. Uitblinkende studenten krijgen de kans een jaar lang op topniveau te werken aan snelle racewagens. Het enthousiasme spat ervan af: 'Leerlingen zijn hier soms om tien uur 's avonds nog op de werkplaats.'

Glimmend staan ze in de werkplaats van ROC Deltion in Zwolle. Vier blauwe rallywagens, met knaloranje buitenspiegels. Basisschoolleerlingen die een dagje komen kijken of techniekonderwijs iets voor hen is, staan zich te vergapen bij de raceauto's. Het team ROC-studenten dat de wagens onderhoudt, is net even met lunchpauze. De autosportklas van ROC Deltion is een extra traject voor studenten van de opleiding motorvoertuigentechniek. Alleen de uitblinkers van de opleiding technisch specialist niveau 4 komen ervoor in aanmerking. Zij mogen een jaar lang - één raceseizoen - het onderhoud van de wagens doen, en in de weekends mee naar rally's. ROC Deltion hoopt dat de klas in aanmerking komt voor het excellentieprogramma van het ministerie van Onderwijs, bedoeld om vakmanschap in het mbo een nieuwe impuls te geven.

Defensie

De Zwolse autosportklas bestaat al veel langer, sinds 1998, en is dus eigenlijk een excellentieprogramma avant la lettre. Het begon als een project van docent Dennis Post. Een lokale Fiat-dealer leverde de eerste rallywagens waar de Deltion-studenten aan mochten sleutelen. Inmiddels heeft de school vier eigen rallywagens en staan coureurs in de rij om in de Deltion-auto's te mogen racen.

De auto's, een Mitsubishi Lancer Evo, twee Nissan 350Z's en een Chevrolet Kalos, worden beschikbaar gesteld door het ministerie van defensie. Dat hoopt met de autosportklas jongeren warm te maken voor een technische opleiding, en mogelijk een carrière bij defensie. 'Maar het is niet zo dat wij nou jongens opleiden voor defensie', verduidelijkt docent Gerald Pleizier. Samen met Hundertmark is hij de drijvende kracht achter de rallyklas. 'Het is meer een manier om te laten zien dat een

technische opleiding leuk en spannend kan zijn.'

In die opzet slaagt de autosportklas goed. 'Er zijn jongens die vanuit Friesland en Groningen speciaal hiernaartoe komen voor een opleiding motorvoertuigentechniek die ze ook veel dichterbij huis kunnen doen. Maar ze komen speciaal naar Zwolle omdat ze hier kans hebben op een plek in de autosportklas', vertelt Pleizier.

Selecteren

Maar alleen de beste leerlingen komen daarvoor in aanmerking. 'Het zijn er nu 13. We hebben vier auto's, en het heeft geen zin om met meer dan vier studenten aan één auto te sleutelen.' Hoe Pleizier en Hundertmark hun pupillen selecteren? 'Alleen goede cijfers zijn niet genoeg. Doorzettingsvermogen, discipline en motivatie zijn zeker zo belangrijk. We laten leerlingen een brief schrijven waarin ze hun motivatie moeten toelichten. We

kijken naar resultaten. Maar het belangrijkste zijn voor ons de gesprekken met de mentoren van studenten. Zij kunnen vaak het beste inschatten of een jongen geschikt is. Tijdens races draait het uiteindelijk om teamwerk. Je moet een echte teamplayer zijn om te kunnen functioneren in de autosportklas.'

Discipline

Plezier en Hundertmark, die het traject - met hulp van gastdocenten - met zijn tweeën trekken, hameren dan ook stevig op discipline. Te laat komen is er niet bij, en wie de kantjes ervan afloopt, krijgt dat duidelijk te horen. 'We projecteren alles op de rally's. Bij de start van een race kun je ook niet te laat komen, op school dus ook niet. Teamwork is juist een van de dingen waarin onze studenten excelleren.'

Ook van de docenten wordt veel gevraagd. Constante bijscholing en tijdens de weekenden mee naar de rally's bijvoorbeeld. 'Dat kan wel een valkuil zijn in dit excellentietraject. Je moet niet denken dat je elke dag gewoon om 5 uur naar huis kunt.' Wat zijn vrouw ervan vindt? Haha, die vindt het soms wel wat veel. Gelukkig kan ik soms buiten de schoolvakanties een weekje weg.'

Sponsors

Volgens Hundertmark is het ontwikkelen van dit traject voor excellente leerlingen niet de grootste uitdaging. De kunst is vooral om het vol te houden, in dit geval ook financieel. 'Tot nu toe hebben we dat steeds weer geflikt, maar het is elk jaar spannend.' Het rallyteam is afhankelijk van sponsors. Ook ROC Deltion zelf steekt er geld in, omdat het rallyteam ook een visitekaartje voor de school is.

Ook andere opleidingen binnen Deltion zijn bij het rallyteam betrokken. Plezier: 'Hebben we een aluminium zuil nodig, dan maken ze die bij de opleiding metaalbewerking. Een klok om rondetijden bij te houden? Daarvoor schrijven ict'ers een computerprogramma. En de meubelstoffeerders maken hoezen om onze spullen in te vervoeren. Zo creëer je zelf de extra faciliteiten die bij een excellentieprogramma horen.' En onlangs nog bakten de banketbakkers in opleiding een taart voor omwonenden, die soms overlast hebben van de ronkende motoren van het rallyteam.

Buiten staat een truck die oogt als nieuw. Het is een afdankertje van de bloemenveiling die met vereende krachten is omgetoverd tot een hypermoderne vrachtwagen voor het vervoer van de raceauto's. 'Tijdens de kerstvakantie hebben we, samen met monteurs van een andere opleiding van Deltion de hydraulische, lift geplaatst'. Bijna alles is binnen Deltion, of in samenwerking met sponsors gedaan. Een sponsor heeft hem gratis overgespoten, een

ander leverde de velgen en de plakletters kregen we ook gratis.'

De sponsors worden door Deltion-studenten in de watten gelegd. Een keer per jaar nodigen de hoofdsponsors van de autosportklas, Deltion, Unica Schutte ICT en het Ministerie van Defensie, hun relaties uit om de rally van dichtbij te bewonderen. Dankzij de inzet van ruim honderd studenten van de mbo-opleidingen Transport & Logistiek, Veiligheid & Vakmanschap, Orde & Veiligheid, Artiëst, Podiumtechniek & AV, Motorvoertuigentechniek, Horeca en Fotografie is er een uniek programma voor de ruim 1.500 relaties samengesteld. Van het vervoer tot de catering, alles wordt door de studenten geregeld. Ook dat draagt bij aan de continuïteit van de opleiding.

Enthousiasme

Stefan (17) en Hendrik (18) volgen de autosportopleiding nu. Hendrik zat aanvankelijk op ik niveau 3, 'maar toen ik hoorde van de autosportklas, heb ik mijn best gedaan om toch niveau 4 te halen'. Het enthousiasme spat ervan af. Pleizier: 'Leerlingen zijn hier soms om tien uur 's avonds nog op de werkplaats. Dan komt de beveiliging ons vertellen dat we weg moeten, omdat het alarm erop gaat. Niks mee te maken, zeggen die studenten dan, morgen hebben we een rally en de auto's moeten helemaal klaar zijn.'

Stefan staat nonchalant met z'n elleboog op de spoiler van een van de bolides in de werkplaats. 'Het staat mooi op je cv als je de autosportklas hebt gedaan. Ik wil wel verder in de racebranche, als je deze opleiding hebt gedaan, heb je wel een streepje voor.' Het team is echt het uithangbord van de school. Door hun presteren, verandert de beeldvorming van het mbo in positieve richting. 'Als ik in mijn werkkleding met het logo van het rallyteam door de school loop, dan moet ik mij gedragen', beseft Hendrik.

Hun docent Gerald Pleizier is wel streng, zegt Stefan. 'Als je iets fout doet, krijg je het wel te horen. Logisch, als je een onderdeel van 3.500 euro net even te diep inslijpt. Maar daarna wordt erom gelachen, de teamspirit staat voorop.' 'Overigens leren wij ook van onze leerlingen', zegt Pleizier. 'Sommigen rijden zelf crosses, dat is net weer een andere discipline dan rallyrijden. Maar daardoor leer je wel weer nieuwe dingen. Dat werpt zijn vruchten af, ook op de racebaan.'

Meestertitel?

In het kader van het excellentieprogramma van het ministerie van onderwijs, kunnen brancheorganisaties een meestertitel toekennen aan studenten van excellente opleidingen. Maar daar zit het rallyteam van Deltion met een probleem. 'Er is geen branchevereniging voor ons. Hooguit de autosportbond, maar die is er vooral voor de coureurs, niet voor de monteurs.'

Ook is het onhandig dat het rallyseizoen één kalenderjaar loopt, waardoor het extra jaar rallyklas noodgedwongen is uitgesmeerd over twee schooljaren: het tweede en het derde jaar. Dat is de enige mogelijkheid, omdat leerlingen anders later in hun opleiding in de knel komen met stages. Dat betekent dat studenten na hun jaar rally-ervaring, weer inschuiven bij de reguliere auto-techniek. Een andere lastigheid: de

excellentietrajecten zijn bedoeld als extra traject binnen een reguliere opleiding. Maar als het aan Deltion ligt, wordt de autosportklas een op zichzelf staand traject, in plaats van een plusklas binnen de opleiding motorvoertuigentechniek. 'Dat blijft altijd een kleine groep, omdat het zo specialistisch is. We willen niet opleiden voor de werkloosheid.'

Internationalisering

Dit zelfstandige traject moet bij voorkeur tweetalig zijn. 'Want de voertaal in de racewereld is Engels. En onze studenten kunnen dan doorstromen: de enige HBO-opleiding in Europa voor monteurs in de racewereld zit in Engeland. Op die internationalisering neemt de autosportklas nu al een voorschot. Elk jaar zijn er

verschillende excursies. Naar de motorbeurs in Keulen of een trip naar Engeland om daar te bekijken hoe bekende merken als M-Sport, Prodrive Le Mans auto's, WRC rally auto's het doen. Maar dichterbij huis is natuurlijk ook genoeg te leren. 'Zo zijn wij regelmatig te gast bij Proflex, de schokdemper leverancier van Dakar. Op hun beurt sturen bedrijven hun vakspecialisten naar Zwolle, om hier gastlessen te verzorgen. Zo houden we onze kennis van de motorsportbranche up to date en weten we wat de arbeidsmarkt van ons verwacht.'

Maar het meest leren de leerlingen in de praktijk, tijdens de races. Elk foutje wordt meteen afgestraft, dat is enorm leerzaam. Alleen wanneer iedereen optimaal presteert, kan het gemeenschappelijke doel worden bereikt: het winnen van de rally..

Arbeidsmarkt

Die arbeidsmarkt is tot nu toe razend enthousiast over de opleiding van Deltion. Plezier: 'Onze jongens worden nu al

gevraagd door raceteams. Er zijn er een paar mee geweest naar de Dakar-rally, en eentje bij Le Mans, die mocht sleutelen bij Audi Motorsport. Raceteams vragen nu al: wat doet die jongen van jullie zaterdag? Met studenten doen wij het nu bijna beter dan met professionele monteurs. Coureurs betalen ons om in onze auto's te rijden.' Het tweede Nederlands kampioenschap vorig jaar in de C8-klasse was misschien wel het beste bewijs van het meesterschap van Deltions rallyteam.